A°. 1849. N°. 281

Opregte *Dingsdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 27 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 20 November.

Tot heden heeft de verwachte ontbinding van de Kamer der afgevaardigden niet alleen niet plaats gehad, maar, te oordeelen naar de thans in omloop zijnde geruchten, in verband met hetgeen door de liberale dagbladen wordt medegedeeld, wordt het meer en meer waarschijnlijk, dat het geschil tusschen de Kamer en de Regering nog bijgelegd zal worden. Naar men verhaalt, heeft de liberale partij in de Kamer, door twee harer leden, aan Z. M. voorgesteld, dat de Kamer alsnog zal terugtekomen op haar besluit omtrent het tractaat met Oostenrijk, en deze overeenkomst onvoorwaardelijk zal goedkeuren.

Een der organen van de ultra-radicale partij, hetwelk voor eene ontbinding der Kamer geenszins gunstig is gestemd, betoogt te dezer gelegenheid, dat tusschen de Regering en de Kamer indedaad eene volkomene overeenstemming bestaat, ten aanzien van het vredes-tractaat zoowel, als met betrekking tot de bepalingen, welke ten opzigte der lombardijsche vlugtelingen behooren genomen te worden. Daartoe wordt gewezen op het vroegere besluit der Kamer, waarbij de gelden voor de aan Oostenrijk te betalen schadeloosstelling zijn toegestaan, en het tractaat zelf alzoo reeds van ter zijde is goedgekeurd.

— Uit Florence, 16 November, wordt geschreven, dat men daar algemeen zeer was teleurgesteld in de verwachting, dat het regeringsblad dien ochtend het reeds sedert lang verwachte decreet van amnestie voor staatkundige misdadigers zou bevatten. Men vleide zich niettemin, dat dit stuk binnen een paar dagen afgekondigd zou worden.

— Den 15^{den} dezer was te Rome nog niets zekers bekend omtrent den terugkeer van den Paus naar zijne hoofdstad. Van sommige zijden werd, wel is waar, verzekerd, dat die terugkomst binnen een kort tijdsbestek zou plaats hebben; doch van een anderen kant werd dit bepaald tegengesproken. Zoo veel schijnt echter zeker te zijn, dat Z. H. vast heeft besloten, om de in het motu-proprio van 12 September j. l. toegezegde instellingen spoedig in werking te brengen, en dat reeds gearbeid wordt aan de wetten, welke daarop betrekking hebben.

WEENEN, 22 November.

Z. M. de Keizer is te Praag met veel plegtigheid ontvangen. De geheele stad was met bloemen en vlaggen versierd, en alle straten en pleinen waren bezet met eene buitengewoon groote menigte volks, welke door herhaald gejuich van hare vreugde deed blijken. Den 19^{den} heeft de Keizer den schouwburg bezocht, en gisteren avond is Z. M., in een rijtuig, gedurende een geruimen tijd door de voornaamste straten der stad gereden, ten einde de zeer luisterrijke verlichting te beschouwen. De orde is daarbij nergens gestoord.

Naar men verneemt, zal de Keizer zich morgen over Budweis naar Linz begeven. Of Z. M. ook Triest zal bezoeken, gelijk wordt gemeld, schijnt nog onzeker te zijn. — De aartshertog *Leopold* is naar Italie vertrokken.

In berigten uit Pesth van 20 November wordt gemeld, dat men daar nu meende, dat in Hongarije geene doodvonnissen meer zouden worden uitgesproken, omdat graaf *Haddig*, een gewezen oostenrijksch officier, welke later bij het leger der opstandelingen als generaal heeft gediend, slechts tot gevangenisstraf verwezen was. — Men verwachtte, dat de voor enkele soorten van ambtenaren uitgevaardigde amnestie nog eenigzins uitgebreid zou worden.

— Naar luid van bijzondere berigten uit Konstantinopel, zou de ottomanische Porte, steunende op de haar door Engeland en Frankrijk toegezegde hulp, van Rusland de onmiddelijke ontruiming der Donau-vorstendommen gevorderd hebben. Indien dit berigt bevestigd wordt, is het te vreezen, dat hieruit moeijelijkheden zullen ontstaan.

— Onze Regering heeft besloten, om van deze stad naar verscheidene groote steden des Rijks electro-magnetische telegrafen optergten. De draden zullen waarschijnlijk in looden kokers onder den grond worden gelegd.

BERLIJN, 23 November.

Ons regeringsblad verkondigt heden het besluit van den zoogenaamden Raad van Bestuur van het duitsch-pruissisch Verbond, waarin (gelijk reeds van ter zijde bekend was) de 31ste Januarij 1850 wordt vastgesteld als de dag, op welken in alle tot dit Verbond toegetreden Staten de verkiezingen van de afgevaardigden voor den duitsch-pruissischen Rijksdag zullen moeten plaats hebben, en de stad Erfurt als de zetel van dit Parlement aangewezen wordt. De dag, op welken het Parlement zal bijeenkomen, is echter hierbij nog niet bepaald.

FRANKFORT, 23 November.

Een der hier ter stede uitkomende dagbladen bevat een betoog van den prins *van Leiningen*, een bekend voorstander van eene op constitutionele grondslagen gevestigde duitsche eenheid, betreffende zoowel den tegenwoordigen toestand van Duitschland in het algemeen, als de wederkeerige betrekking van Pruissen en Oostenrijk tot elkander, alsmede van deze beide Staten tot het overige Duitschland. Dit stuk, hetwelk schijnt geschreven te zijn, ten einde te dienen tot een staatkundig programma voor degenen welke tot de partij van den steller behooren, heeft hier veel indruk gemaakt.

De schrijver vangt aan met het verschil tusschen de omstandigheden van het vorige jaar en die van het tegenwoordige oogenblik te schetsen, en beweert, dat gansch Duitschland thans als het ware onder de dictatuur staat van twee elkander vijandige militaire magten. Hij herinnert de gebeurtenissen van het vorige jaar, toen Pruissen weigerde zich aan het hoofd te plaatsen van het duitsche Rijk en de hetzelve aangeboden keizers-kroon afsloeg, terwijl Oostenrijk destijds in zijn eigen land zoodanig met inwendige vijanden had te strijden, dat het op de duitsche zaken slechts een zeer geringen invloed kon uitoefenen. Thans echter, nu Pruissen meer zekerheid schijnt te te bezitten, dat het de bewegingen der heethoofden in zijn eigen land zal kunnen onderdrukken, en Oostenrijk door zijne overwinningen in Hongarije de handen weder vrij heeft gekregen, trachten die beide mogendheden den meest mogelijken invloed op het overige Duitschland uitoefenen; de eerste, door het tot stand brengen van eenen duitschen Bondsstaat; de tweede, door zich daartegen, als strijdig met hare belangen, op alle wijzen te verzetten. De schrijver erkent, dat het als eene onmogelijkheid moet worden beschouwd, om, althans op de grondslagen der parlementaire frankfortsche Constitutie, eenen Bondsstaat te vestigen, waaraan Oostenrijk deel kan nemen, en hij meent tevens, dat deze laatste mogendheid een duitschen Bondsstaat, waaraan zij zelve niet deel neemt, beschouwt als eene gebeurtenis, welke niet anders dan groot nadeel aan den oostenrijkschen Keizer-staat kan berokkenen, en dat zij vast besloten heeft, zich daartegen met kracht te verzetten, zoodat zij hare krijgsmagt te dien einde reeds langs de noordelijke grenzen van haar gebied heeft verzameld.

De schrijver betoogt verder, dat Pruissen er in had kunnen slagen, om het mislukte werk van het frankforter Parlement tot een gewenscht einde te brengen, indien de inwendige verwikkelingen in Oostenrijk wat langer hadden aangehouden, en indien de overige duitsche Staten en volken dit voornemen hadden ondersteund; doch hij beweert, dat de haat tegen Pruissen zoo groot was, dat niet alleen weinigen zich hebben beijverd om die mogendheid in hare pogingen te ondersteunen, maar ook in Zuid-Duitschland de democratische partijen alles hebben aangewend, om dezelve te doen mislukken. Op grond van deze en vele andere zwarigheden meent de steller, dat het door Pruissen beoogde Duitsch-Verbond nimmer tot stand zal komen, ten zij òf door eene omwenteling, welke de pruissische Regering niet kan wenschen, ook uithoofde van de vele democratische factien, welke dan in Pruissen zelf het hoofd weder omhoog zouden steken; òf door eenen oorlog, waarin alsdan waarschijnlijk vele europesche natien min of meer zouden worden gemengd, — waarin Duitschland, als het natuurlijke veld van den oorlog, zou worden verwoest, — en waarin Duitschers elkander onderling zouden bestrijden en benadeelen.

De schrijver stelt daarom, als het eenige redmiddel voor Duitschland uit zijnen betreurenswaardigen toestand, eene naauwe aansluiting van Oostenrijk en Pruissen voor. Hij acht het, steunende op de ondervinding der laatste 18 maanden, voor 't oogenblik niet mogelijk, dat een duitsche Bondsstaat, gelijk die vroeger werd bedoeld, tot stand kome, en meent, dat, indien het nieuwe voorloopige Centraal-Bewind onmiddelijk zijne werkzaamheid aanvaardt en aan zijne roeping beantwoordt, daarmede aan de oogenblikkelijke behoeften van Duitschland zal voldaan zijn, terwijl men het aan den tijd moet overlaten, om daarin de noodige wijzigingen te maken. Ten aanzien van den inwendigen toestand van Duitschland zegt hij, onder anderen: „ De ondervinding heeft aangetoond, dat het duitsche volk noch den ernstigen wil, noch den moed en de inwendige kracht bezat, welke noodig waren om zich uit eene vereeniging van zwakke en kleine Staten tot eene magtige Natie te vormen. Bovendien is het helaas! ook bewezen, dat deze volken evenmin voor de ware vrijheid rijp waren. De laagste klassen der maatschappij waren steeds bereid, om, onder de leus van vrijheid, de meest toomelooze regeringloosheid te helpen bevorderen. Ja zelfs het grootste gedeelte van het duitsche volk hecht thans nog geloof aan de leiders der democratische partijen, wanneer zij leeren, dat een Staat kan bestaan, waar schulden noch belastingen worden betaald, — waar een ieder kan genieten en niemand behoeft te arbeiden."

Aan het slot van zijn betoog spoort de schrijver alle welgezinden tot het volgende aan: „ Het aanwenden van alle middelen, om tusschen Oostenrijk en Pruissen eensgezindheid te bevorderen, door alle beletselen, welke daartegen bestaan, uit den weg te ruimen; — aan den eenen kant de ware constitutionele vrijheid te bevorderen, — aan den anderen kant zich te beijveren, *voor zoo ver het onder de veranderde omstandigheden bestaanbaar is*, om eenen toestand te helpen tot stand brengen, welke zoo veel mogelijk met een eenig Duitschland overeenkomt."

FRANKFORT, 24 November.

[*Uit bijzondere brieven.*] Tot nu toe zijn de leden van het nieuwe voorloopige Centraal Bewind niet hier aangekomen. Inmiddels maken de Rijks-bestuurder en het Rijksministerie zich voor hun aanstaand vertrek van hier gereed. — Te gelijk met het in werking treden van het nieuwe bestuur verwacht men dat ook door al de duitsche Regeringen gezanten herwaarts zullen worden gezonden, ten einde hare afzonderlijke belangen bij dat bewind voortestaan.

Men begint hier meer en meer tot de overtuiging te komen, dat het in 't belang van Duitschland hoogst wenschelijk is, dat Pruissen zich met Oostenrijk trachte te verstaan, ten aanzien van de regeling der algemeene duitsche aangelegenheden. Zoo lang deze beide Regeringen elk haren afzonderlijken weg volgen, beschouwt men het als onmogelijk, dat de rust in Duitschland op goede grondslagen gevestigd worde, vermits deze toestand elk oogenblik nieuwe verwikkelingen baart.

De permanente commissie van de zoogenaamde Gotha-vereeniging heeft, in eene dezer dagen hier gehoudene vergadering, besloten, hare goedkeuring te hechten aan het duitsch-pruissisch Verbond.

Het heeft hier eenige bevreemding gebaard, dat de Keizer van Oostenrijk op zijne reis naar Praag wordt vergezeld door den minister van buitenlandsche zaken, uit hoofde er elk oogenblik in de duitsche aangelegenheden hoogstgewigtige en geheel onvoorziene gebeurtenissen kunnen plaats grijpen, welke zijne aanwezigheid te Weenen noodzakelijk zouden maken.

Onze Constituerende Vergadering heeft in hare zitting van gisteren, met 63 tegen 43 stemmen, besloten, dat, bij de verkiezingen voor den Volks-Raad, onze Vrijstaat slechts in twee kiesdistricten zal verdeeld worden. Men had dezen uitslag voorzien. — De pruissische troepen, welke tot nu toe de provincie Hanau bezet hielden, zijn van daar teruggeroepen. Men hoopt, dat nu ook spoedig eenige vermindering van het pruissische garnizoen onzer stad zal volgen.

VAN DEN RIJN, 25 November.

Gisteren avond is te Keulen met den telegraaf het berigt uit Berlijn ontvangen, dat de oostenrijksche Regering bij de pruissische ernstige bezwaren heeft geopperd tegen het bijeenroepen van een duitsch-pruissisch Parlement. Het pruissische Bewind had, zoo gemeld wordt, daarop geantwoord, dat het vast besloten heeft, de regten en belangen van Duitschland te handhaven en zich daarvan door geene bedreigingen zal laten terughouden.

— De Regering van Keur-Hessen heeft, in de zitting der Standen van dit vorstendom van den 23sten dezer, verklaard, dat zij hare goedkeuring heeft verleend aan het tractaat van 20 Sept. j. l., waarbij het Centraal Bewind wordt ingesteld. Deze verklaring heeft nogal indruk gemaakt, vermits men had verwacht, dat het bewind, alvorens zich hieromtrent uittelaten, de toestemming der vergadering zou hebben afgewacht.

— Het pruissische ministerie heeft den 21sten dezer in eenen kabinets-raad de laatste hand gelegd aan de kieswet voor het verkiezen der afgevaardigden voor het duitsch-pruissische Parlement, en deze wet uitgevaardigd. — Men meent hierin een nieuw bewijs te zien, dat Pruissen voornemens is, deze zaak met kracht doortezetten.

— De Eerste-Kamer in Pruissen heeft gisteren, bij de beraadslaging over de Constitutie, met 84 tegen 51 stemmen het volgende amendement aangenomen: „ Voor de vorming der Eerste-Kamer is eene bijzondere wet noodig, welke door de beide Kamers zal moeten worden goedgekeurd, en als een gedeelte der Constitutie zal worden beschouwd. Tot zoo lang zal de voorloopige kieswet van kracht blijven."

— De Wetgevende Kamers in Saksen zijn thans geconstitueerd. De plegtige opening is op den 26sten dezer vastgesteld. — In de Eerste-Kamer zijn 12, in de Tweede 33 nieuwe leden.

— Men verzekert, dat de in de duitsche hertogdommen in bezetting liggende zweedsche en noorweegsche troepen van daar naar hun vaderland zullen terugkeeren en door pruissische troepen vervangen worden. — De heer *v. Usedom*, de door Pruissen benoemde commissaris voor het voeren der onderhandelingen over den vrede met Denemarken, bevindt zich thans in Sleeswijk, ten einde daar onderzoek te doen naar den geest der bevolking. — Dezer dagen is graaf *Blome-Falkenberg* uit Sleeswijk naar Kopenhagen vertrokken, zoo men zegt, op last van het Stadhouderschap, 't welk zou willen beproeven, om regtstreeks met Denemarken over den vrede te onderhandelen.

PARIJS, 24 November.

In de bijeenkomst der Wetgevende Vergadering van gisteren is de heer *Thouret* nogmaals teruggekomen op het gebeurde in de zitting van verleden woensdag, en heeft hij op nieuw eene poging aangewend, om die vergadering te doen verklaren, dat de voorzitter *Dupin* de bestrijders van het voorstel van den heer *d'Aguesseau* op eene zeer partijdige wijze behandeld, en, door dien spreker niet dadelijk het stilzwijgen opteleggen, zelf zich aan aanranding van de Republiek schuldig gemaakt heeft. Een in dien geest opgemaakt voorstel, door 149 ijverige republikeinen onderteekend, is echter, even als dat van den vorigen dag, afgewezen, zonder dat iemand zich bepaald voor de aanneming verklaarde. — Voorts heeft de vergadering in deze zitting, met 606 tegen 74 stemmen, een ontwerp van wet aangenomen, waarbij, in afwachting van de bij de begrooting voor 1850 vasttestellen sommen, bij voorraad gelden worden toegestaan voor het aankoopen van levensmiddelen ten behoeve van de krijgsmagt.

Heden heeft de Wetg. Vergadering zich enkel met petitien beziggehouden. Slechts een dezer stukken wekte eenige belangstelling op. Het was van een inwoner van Parijs, welke verlangde, dat het standbeeld van den hertog *van Orleans* weder op het voetstuk, op het plein van de Louvre, geplaatst zou worden. De rapporteur, de heer *Grammont*, heeft in korte bewoordingen hulde bewezen aan de nagedachtenis van den „edelen, dapperen en waarlijk populairen Prins"; maar „om redenen van hooge staatkunde" het afwijzen van het verzoek voorgesteld. Enkele leden, zoo als de heer *Tranchère* en de generaal *Gourgaud*, hebben verlangd, dat de petitie aan de ministers zou worden verzonden, en daarbij nog een woord tot vereering van den Prins gesproken; maar de bekende republikein *Favre* heeft de voordragt van den rapporteur ondersteund, en dienovereenkomstig is besloten.

De minister van marine heeft heden in de Wetgevende Vergadering de begrooting van zijn departement voor het jaar 1850 voorgedragen. De uitgaven zijn daarbij 7 millioenen verminderd.

— De heer *Pierre Bonaparte* volhardt bij zijn opzet, om met de schrijvers van eenige hier uitkomende dagbladen, wier berigten omtrent zijne jongste gedragingen hem mishaagd hebben, tweegevechten te houden. Werkelijk heeft hij reeds met een hunner, den heer *Rovigo*, gestreden. Hij heeft daarbij, met de sabel, een paar geringe kwetsuren bekomen, en toen verlangd, dat het gevecht terstond met pistolen voortgezet zou worden; doch dit is door de getuigen belet, als strijdig met de gemaakte bepalingen. — Heden zou een tweede gevecht, met den heer *de Lavalette*, in het park van Versailles plaats hebben. De heeren *Lucien* en *Antoine Bonaparte*, broeders van *Pierre*, zijn derwaarts vertrokken, om zoo mogelijk

aan die ontmoetingen — welke algemeen afkeuring vinden en als een schandaal veroordeeld worden — een einde te maken.

— Bij voortduring wordt hier gesproken van eene verkoeling tusschen het fransche en britsche kabinet, ter zake van het terugroepen der fransche vloot uit de Levant, als waardoor zou gebleken zijn, dat men dezerzijds niet gezind is, om eene krachtige houding tegen de Porte, of tegen Rusland, te bewaren, met betrekking tot het geschil over de uitlevering der gevlugte hongaarsche en poolsche opstandelingen. — Tevens wordt verhaald, dat hier eene aan de fransche en engelsche Regeringen gerigte nota uit Petersburg is ontvangen, waarin de ontevredenheid van het russische gouvernement over de in die zaak aangenomene houding aan den dag gelegd wordt.— Naar men verzekert, is de fransche vloot, die laatstelijk in de wateren van Smyrna lag, spoedig voor Toulon te verwachten.

[De britsche vloot, onder bevel van den admiraal *Parker*, lag laatstelijk voor de Dardanellen; maar in sommige londensche bladen wordt, op grond van berigten van Malta, gemeld, dat zij den 6den November *binnen* die zeëngte het anker heeft laten vallen, en daarbij wordt opgegeven, dat dit geschied was met toestemming der Porte en op aandrang van den engelschen admiraal, als welke verklaard had, dat zijne schepen te onveilig lagen *voor* de Dardanellen en daar reeds werkelijk zeeschade hadden bekomen. — In die zelfde berigten uit Malta wordt ook gemeld, dat de britsche vloot reeds bevel had bekomen, om naar dat eiland terugtekeeren en daar te overwinteren, — aangezien het geschil met Turkije en Rusland was vereffend.

Het dagblad van Augsburg meldt, op grond van brieven uit Konstantinopel van 7 Nov., dat de vertegenwoordigers van Rusland en Oostenrijk de diplomatieke betrekkingen met de Porte weder aangeknoopt hadden, althans, door een bezoek van den heer *v. Sturmer* bij den minister van binnenlandsche zaken, daartoe den eersten stap hadden gedaan. Aan den anderen kant had, naar men zeide, de britsche gezant den admiraal *Parker* gelast, de Dardanellen weder te verlaten.]

— Naar men meldt, zullen eerlang hier afgezanten van den nieuwen Keizer van Haïti, *Faustin I*, aankomen, om de erkenning van dien Vorst door de fransche Republiek te verwerven. Als die afgezanten worden genoemd de neger-hertogen *Trou-Bonbon* en *Rude-Main*, alsmede de eerste geneesheer der Keizerin *Ourika*.

— Het voorstel van den heer *Silva*, om de *fueros* der baskische provincien afteschaffen, is door de Kamer der spaansche afgevaardigden met eene groote meerderheid verworpen.

LONDEN, 24 November ('s avonds).

H. M. de Koningin is gisteren, met het hof, van Windsor naar Osborne-house vertrokken.

— De graaf *van Neuilly* heeft gisteren, met de hertogen en de hertoginnen *van Nemours* en *van Aumale*, de verzameling van voortbrengselen der fransche nijverheid bezocht, welke sedert eenige dagen door den heer *Sallandrouze* hier ter stede tentoongesteld is. — Naar men verneemt, beklagen vele fransche fabriekanten zich over deze onderneming, op grond dat onder de tentoongestelde voorwerpen zeer vele oude stukken gevonden worden, en mitsdien het geheel een verkeerd denkbeeld geeft van de hoogte, waarop de fransche nijverheid thans staat. Zij verlangen, dat men hier te lande zijn oordeel over den toestand van die nijverheid zal opschorten tot de in 1851 in deze hoofdstad te houden europesche tentoonstelling.

— Het neerstorten van eene der groote ijzeren buizen, behoorende tot de tubulaire brug die over de Menai-straat vervaardigd wordt, is, gelijk thans uit meer volledige opgaven blijkt, niet het gevolg van het bezwijken van een der steenen hoofden, waarop die buis moest rusten, maar van het losschieten van een der touwen van den kaapstander, waarmede het gevaarte op het steenen hoofd werd neergelaten. De buis, welke een gewigt heeft van 15 tonnen, is van eene hoogte van 132 voet in 't water gestort; maar reeds weder opgewonden en zonder verderen tegenspoed op hare plaats gebragt.

BRUSSEL, 25 November.

De begrootingen der uitgaven voor 1850 zullen eerstdaags bij de Kamer ingediend worden. Naar men verneemt, is die voor het departement van oorlog op 26.792,000 fr. bepaald, dat is bijna 300,000 fr. minder dan de voor het loopende jaar toegestane sommen.

LEEUWARDEN, 23 November.

De buitengewone vergadering der prov. Staten is gisteren gesloten, nadat de te behandelen punten waren afgedaan.

'S GRAVENHAGE, 24 November.

Het aan de Tweede-Kamer aangeboden ontwerp van wet, betreffende de brieven-posterij, behelst (behalve hetgeen in ons vorig nummer reeds gemeld is) hoofdzakelijk de volgende bepalingen:

Aan het Rijk wordt voorbehouden de uitsluitende bevoegdheid, om brieven of paketten, papieren bevattende, van de eene plaats naar de andere, tegen het genot van vracht te doen overbrengen, op den voet en behoudens de uitzonderingen hierna vermeld.

De afstand (waarnaar het port bepaald is) wordt gemeten in eene regte lijn, van het postkantoor op de plaats van verzending, tot aan het postkantoor op de plaats van bestemming der brieven.

Voor brieven met monsters of stalen van koopwaren, alsmede voor dergelijke verzendingen zonder bijgevoegden brief, tot een gewigt van 15 wigtjes ingesloten, is het gewone briefport verschuldigd. Bij zwaarder gewigt wordt het port wegens den brief en dat wegens de monsters of stalen, ieder afzonderlijk berekend, doch het port voor de monsters en stalen slechts op een derde van hetgeen daarvoor als briefport zou verschuldigd zijn.

Het port van dagbladen of couranten bedraagt één cent voor ieder afzonderlijk blad, onverschillig hoe groot. — Het port van andere gedrukte stukken, zoo als: aankondigingen, berigten, prospectussen, prijs-couranten en dergelijke, bedraagt 2 cents voor ieder geheel vel, 1 c. voor ieder half, en ½ c. voor ieder kwart vel.

Het aanteekengeld van alle brieven bedraagt 10 cents, behalve het gewone port. — De tegemoetkoming aan den afzender, bij vermissing van een aangeteekenden brief, door de administratie te betalen, bedraagt *f* 25 zonder meer. Wegens niet-aangeteekende] brieven is geene tegemoetkoming of schadeloosstelling verschuldigd.

De dienst van den brievenpost, tusschen de postkantoren en de gemeenten, waar geen zoodanig kantoor bestaat, wordt naar plaatselijke omstandigheden geregeld. — De administratie voorziet daarin van rijkswege door het vestigen van hulpkantoren. — Bij ontstentenis van zoodanige voorziening; blijft het aan de plaatselijke besturen, of ook wel aan de belanghebbenden zelven, overgelaten, zich tot eene der naastbij gelegene post-inrigtingen in betrekking te stellen. — In de gevallen bij dit art. bedoeld, zijn de kosten van de bestelling der brieven aan de huizen der ingezetenen niet van regtswege onder het rijksport begrepen. Het bedrag van deze kosten wordt door de administratie, na gehouden overleg met de plaatselijke besturen, geregeld.

De brieven met bijzondere scheepsgelegendheden uit de kolonien of van elders hier over zee aangebragt, zijn onderworpen aan een port van 40 cents, voor een gewigt van 15 wigtjes of minder. Op zwaardere brieven is de opklimmende schaal toepasselijk.

Niemand, behalve de ambtenaren in dienst der post-administratie, vermag zich te belasten met de overbrenging, tegen genot van vracht, van brieven of paketten, papieren bevattende, op wegen of in plaatsen waar eene port-inrigting bestaat, — op eene boete van *f* 25 tot *f* 100 voor de eerste, en van *f* 100 tot *f* 300 voor elke volgende overtreding, of, in geval van onvermogen, op straf van gevangenis van 3 tot 7 dagen in het eerste, en van 7 tot 14 dagen in het tweede geval. — De ondernemers van spoorwegen, postwagens, omnibussen, stoombooten, veerschuiten, enz., mitsgaders voetboden of commissionairs, op vaste of vooraf aangekondigde tijdstippen vertrekkende, worden, in geval van overtreding, in het dubbel der hierboven bepaalde straffen verwezen. — Van deze bepalingen zijn uitgezonderd: alle paketten, waarvan het gewigt een pond of daarboven bedraagt, — de papieren betrekkelijk de onderneming van den vervoerder, — en de adressen van facturen behoorende bij de goederen, die tevens vervoerd worden.

'S GRAVENHAGE, 25 November.

Bij kon. besluit van 22 Nov. is de schout bij nacht *E. B. van den Bosch* benoemd tot commandant van 's Konings zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine aldaar.

— Bij kon. besluit van 22 November, is de heer *D. J. Crol*, thans landdrost van het Nederdistrict Nickerie, in de kolonie Suriname, benoemd tot gezaghebber van St. Martin.

— Morgen ochtend vertrekt H. K. H. de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach naar H. M. de Koningin-weduwe, welke zich op het kasteel Biljoen bevindt. Van daar zullen H. M. en H. K. H. de Erfgroothertogin zich naar Weimar begeven.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft bekend gemaakt, dat bij den boekhandelaar *A. J. van Weelden* te 's Gravenhage, en, door diens tusschenkomst, in de voornaamste steden des Rijks, tegen den prijs van *f* 1,20 is verkrijgbaar gesteld het volgende ter Algemeene Landsdrukkerij gedrukte werk: *Ontwerp van wet op het hooger onderwijs, met bijgevoegd rapport en memorie van toelichting, aan den Koning ingediend door de Staats-commissie, benoemd bij koninklijk besluit van den 15den Januarij* 1849.

— Uit het verslag der commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer (bestaande uit de heeren *van Rijckevorsel*, *van Hall*, *van Doorn*, *v. d. Heijde* en *Meeussen*), betrekkelijk het ontwerp van wet op den overgang van uitgestelde schuld en kansbiljetten in werkelijke schuld, blijkt, dat die voordragt, bij het onderzoek in de afdeelingen, in 't algemeen de goedkeuring der leden heeft weggedragen; terwijl de billijkheid, welke beoogd wordt ten opzigte van zoodanige houders van rekening op het grootboek van uitgestelde schuld, wier kapitalen onder verband of qualificatie waren ingeschreven, allezins bijval verwierf. Eenige weinige leden nogtans konden die goedkeuring en dien bijval niet schenken, omdat zij van oordeel waren, dat dit wets-ontwerp, wierd het tot wet verheven, in strijd met de billijkheid, een onregtmatig belang zou bevorderen van personen, die kansbiljetten, welke aan hen waren afgegeven, hetzij verkocht, hetzij verpand, verhuurd of voor andere verwisseld hadden, en daardoor de overtreding zouden begaan hebben, waartegen art. 11 der wet van 14 Januarij 1815 (*Stbl.* n°. 4) eene gewigtige straf bedreigt. Geene billijkheid kon aanraden, meenden zij, dat eene schade, uit overtreding voortgevloeid, vergoed werd. — Dit gevoelen is evenwel met kracht wedersproken door hen, die het doel der wetsvoordragt hadden gebillijkt, en die meenden dat de afscheiding der kansbiljetten van de certificaten der uitgestelde schuld niet steeds het gevolg behoefde te zijn van overtreding van art. 11 der genoemde wet; dat ook diefstal, misbruik van vertrouwen enz. de splitsing kon te weeg hebben gebragt: dat de strafbepaling, op de afscheiding gesteld, uitsluitend den bedrijver der overtreding behoorde te treffen, en dat in geen geval de Staat uit die overtreding voordeel zou moeten trekken, ten nadeele van openbare of liefdadige gestichten, in wier belang de strafbepalingen waren ter neder gesteld.

'S GRAVENHAGE, 26 November.

H. M. de Koningin heeft een prachtig geschenk ingezonden voor de loterij ten voordeele van het fonds voor den behoeftigen ambachtsman, te Delft, alsmede voor dergelijke loterijen te Geertruidenberg, Heusden, Maassluis en Zierikzee.

— De heer *J. Henriques de Castro*, sedert 1824 lid van den stedelijken Raad, president van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten en ridder der orde van den Nederl. Leeuw, is gisteren hier overleden, in tachtigjarigen ouderdom.

— Bij het aan de Tweede-Kamer ingediende ontwerp van wet, houdende de begrooting der Lands-drukkerij over 1850, worden de uitgaven gesteld op *f* 161,700, te weten: tractement van den directeur, klerken en opzigter, alsmede schrijfloonen *f* 6,300; bezoldiging der bedienden, jongens, enz. *f* 7000; bureau- en locaal-behoeften *f* 3.000; drukwerktuigen-gereedschappen, enz. *f* 7,000; arbeidsloon *f* 37,000; aankoop van papier *f* 90,000; werken of diensten buiten de Alg. Landsdrukkerij, ten behoeve van dat etablissement verrigt wordende door particulieren, zoo als: linieer-, graveer- en plaatdrukwerk *f* 1,400; onvoorziene uitgaven *f* 10,000.

Tot dekking der uitgaven worden aangewezen de volgende middelen: 1° de inkomsten over het 1850, wegens aan de departementen van algemeen bestuur, collegien, enz. te leveren druk-, linier-, graveer- en plaatdrukwerk *f* 163,800; 2° de inkomsten over hetzelfde jaar, wegens verkochte onbruikbare goederen en voorwerpen, *f* 100; te zamen *f* 163,900.

— In de bij dit ontwerp behoorende memorie van toelichting wordt aangemerkt, dat de vraag, of het behoud der Landsdrukkerij nuttig zij? of men door besteding van het drukwerk aan bijzondere personen beter en beterkoop zou kunnen worden gediend? door het gouvernement op nieuw onderzocht wordt.

Eene andere vraag is, of de kosten van de Lands-drukkerij niet op de gewone begrooting van staats-uitgaven zouden kunnen worden gebragt, en daardoor het voordragen van eene afzonderlijke begrooting voor die inrigting vermeden. Deze vraag schijnt (zoo als in de memorie gezegd wordt) op zich zelve beschouwd, wel voor eene toestemmende beantwoording vatbaar te zijn. Het ware, om dat oogmerk te bereiken, voldoende, al de sommen, onder de verschillende hoofdstukken der staatsbegrooting voor drukwerk bestemd, daaruit te ligten en, in plaats daarvan, aan de kosten van de Lands-drukkerij eene bepaalde plaats in de algemeene begrooting aantewijzen. Tractementen der ambtenaren, bezoldiging der bedienden, arbeidsloon der werklieden, de kosten van het papier, in het kort, *alle* de uitgaven van de Lands-drukkerij zouden dan ten laste van dat hoofdstuk der staatsbegrooting, waartoe de Landsdrukkerij werd gebragt, kunnen worden verevend en het drukwerk *kosteloos* aan de departementen van algemeen bestuur, collegien, administratien enz. worden afgeleverd. Dit zou de administratie bovendien vereenvoudigen en er zou worden teruggekeerd tot hetgeen tot het jaar 1818 bestond. Maar er staat tegenover hetgeen de ondervinding heeft geleerd, dat de kosten van het drukwerk, bij het invoeren van zulk een maatregel, gaandeweg toenemen, omdat zij dan niet meer beperkt worden tot de grenzen, welke thans bij de verschillende hoofdstukken der begrooting voor kosten van drukwerk vast zijn *bepaald*, en het drukwerk zonder bezwaar van eigene huishouding te bekomen is.

— Het bij de Tweede-Kamer ingediende ontwerp van wet, omtrent het opgeheven fonds voor proces-kosten, is van denzelfden inhoud als de voordragt, welke den 29sten Augustus j. l. daaromtrent ingediend, maar in de zitting van Februarij tot September onafgedaan gebleven is.

— De afdeelingen der Tweede-Kamer hebben heden het onderzoek van de ontwerpen der staats-begrooting voor 1850 ten einde gebragt. — Morgen zullen zij de ontwerpen betreffende de Lands-drukkerij en het fonds voor proces-kosten onderzoeken.

LEYDEN, 25 November.

De kiezers-vergadering, bestemd tot het inleveren der stembiljetten voor de benoeming van een lid der Tweede-Kamer, ter vervanging van den heer *Thorbecke*, zal hier gehouden worden op vrijdag 7 December aanst. Den 8sten zullen de stembus en de stembiljetten geopend, en het proces-verbaal daarvan opgemaakt worden. — In eene gisteren alhier gehoudene vergadering van kiesgeregtigden hebben, van de 59 aanwezigen, 54 zich verklaard voor den heer mr. *J. M. de Kempenaer*, 2 voor den heer *E. W. van Dam van Isselt*, 1 voor mr. *P. G. Hubrecht*, 1 voor den heer *J. A. de Fremery*, 1 voor den heer *L. van Vliet* (te Amsterdam). — Eenige kiezers te dezer stede hebben in het dagblad dezer stad aangekondigd, dat, vermits zij zich vreemd achten aan vroegere buiten hen om genomen besluiten en de ten gevolge daarvan gedane oproeping, op een nader te bepalen tijd eene algemeene kiezers-vergadering zal worden gehouden tot voorbereiding eener keus voor het lidmaatschap der Staten-generaal.

HAARLEM, 26 November.

Uit Zaandam wordt ons het volgende berigt:

Ofschoon sedert eenige jaren te Zaandijk en Wormerveer afdeelingen bestonden van de *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid*, zoo was dit, hoe wenschelijk voor eene stad als de onze, waar ook [illegible] dene takken van nijverheid het hoofdbestaan der bevolking uitmaken, nog achterwege gebleven. Onlangs echter traden ook alhier eenige daarin belangstellende personen te zamen, en het gevolg dezer bijeenkomst was, dat, onder goedkeuring van het te Haarlem residerend hoofdbestuur, een departement der Maatschappij te Zaandam is opgerigt, waarvan tot bestuurders zijn verkozen de heeren *J. C. van Wessem*, lid der Staten van Noord-Holland, mr. *H. J. Smit*, lid der Staten-generaal, *P. Kluijver Pz.*, fabrikant, als penningmeester, *F. W. van Andel Weijers*, als secretaris.

Indien ooit, dan is het nu de tijd, dat men alle middelen moet aangrijpen, om de voornaamste bronnen van ons volksbestaan te doen herleven. Daar nu de Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, zoowel in het belang van den landbouw, als van fabriekwezen, kunsten, koophandel, zeevaart en visscherij, sedert meer dan 70 jaren onafgebroken werkzaam is en met den tijd wenscht vooruittegaan, zoo is het te hopen, dat overal, waar men belangstelt in den bloei van Neêrlands nijverheid, en waar tot dus ver geene Afdeelingen der Maatschappij bestaan, het voorbeeld van Zaandam navolging moge vinden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 26 November. Den 24sten dezer zijn in Texel binnegekomen het schip *Cornelia Henriette*, kapt. T. Gollards van Tagal, Waterborg van Londen en Meijer van Petersburg en uitgezeild Colyer (st.) naar Londen; de wind z. w. tot n. w. Den 25sten dito binnen Timmer van Newcastle, Fransen, Bakker en Evers, alle 3 van Dantzig en uitgezeild de schepen *Anna en Eliza*, kapt. Jaski naar Batavia, *Adolph Frederik*, kapt. Zwanenburg naar Suriname en *Catharina*, kapt. Edwards naar Newjork.

Den 22sten dezer is Deal gepasseerd het schip *Catharina*, kapt. Dik, van Amsterdam naar Triest.

Den 18den dezer was op de hoogte van Plymouth het schip *Eliza*, kapt. Dirks, van Amsterdam naar Suriname.

Den 15den Oct. is op 2° n. b. en 20° w. l. gepraaid het schip *Madura*, kapt. Nap, van Rotterdam naar Batavia; den 30sten Sept. op 32° z. b. en 12° w. l. het schip *Stad Zierikzee*, kapt. Ochtman, van Batavia naar Amsterdam en 19 dito bij de Kaap de Goede Hoop het schip *Geertruida Maria*, kapt. Spiegelberg, van Batavia naar Amst.

Te Helvoet zijn aangekomen de schepen *Cornelis Wernard Eduard*, kapt. Hagers en *Willem*, kapt. Schroder, beide van Batavia, *Pax*, kapt. Swart en *Rhein*, kapt. Meijer, beide van Baltimore, van der Borden van Malaga, van der Wiel van Rouaan, Silles van Leverpool, Kendel, Burnet en Hast (st.), alle 3 van Londen, Detmers van Newcastle, Alexander (st.) van Leith en Muller van Riga en uitgezeild de schepen *Tropicus*, kapt. Popke naar Boston, *Henry Shelton*, kapt. Long naar Baltimore en *Garonne*, kapt. Meijers naar Newjork. Te Brielle de Jong van Abbeville, Cheesman (st.) van Londen, Nichols (st.) van Hull en Clifton (st.) van Goole.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 November. *Tarwe* met vrij goeden handel tot ruim vorige prijzen. 131 ℔ wb. Pools. *f* 290; 130 ℔ b. dito, naar kwaliteit, *f* 266, 274, 276; 280, 282; 129 ℔ dito *f* 270; 128 ℔ Rijn *f* 224; 128 ℔ o. Zeeuws. *f* 250; 129 ℔ Odessa *f* 227; 132 ℔ Kubanca *f* 275. — *Rogge* weinige in omgegaan, oude soorten goed prijshoudend; nieuwe iets hooger; 123 ℔ Pruis. *f* 135; 120 a 122 ℔ Holst. *f* 115, *f* 117; 123 ℔ Hanovers *f* 132; 124 ℔ n. Inl. *f* 131, *f* 134, *f* 135. — *Garst* iets aangenamer; 101, 105 ℔ Old.-z. *f* 95, *f* 100. — *Haver* in een doen; 85 ℔ dikke *f* 90; 80 ℔ N.-Holl. 82; 76, 77 ℔ Voer *f* 76, *f* 77. — *Boekweit* tot eenige verhooging aan consumptie wel van de hand gegaan; 123 ℔ Rijn *f* 146; 119, 121 ℔ Holst. *f* 140, *f* 144; 121 ℔ Gooijs. *f* 146; 118 ℔ Vries. *f* 138; aan de Zaan. — *Koolzaad* op 9 vat, April 426; dito Nov. *f* 414, dito Dec. *f* 417.

AMSTERDAM, 26 November. *Raapolie* wel zoo aangenaam, ord. cond. *f* 43¾; vliegend *f* 42½ à *f* 43, op levering slap; p° Dec. *f* 41¼; p° Mei 1850 *f* 42. *Lijnolie* ord. cond. *f* 32½; vliegend 31½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39.

GRONINGEN, 23 November. *Tarwe* lager; 70 à 74 p. oude roode *f* 6,50 à *f* 7,75; 68 à 70 p. jar. *f* 5,40 à *f* 6,30; 68 à 74 p. nieuwe dito *f* 4,90 à *f* 6,80. *Rogge* oude als voren; nieuwe niet dan lager te verkoopen; 66 à 70 p. jar. *f* 3,40 à *f* 4; 66 à 70 p. nieuwe *f* 3,30 à *f* 3,90. *Boekweit* mede niet anders dan lager te verkoopen; 62 à 66 p. gr. zand *f* 3,40 à *f* 4; 64 p. veen *f* 3,50. *Garst* ruim aangevoerd; 52 à 56 p. winter en Maart *f* 2,50 à *f* 2,90; 54 à 58 p. zomer *f* 2,45 à *f* 2,85; 60 à 62 p. *f* 3,10 à *f* 3,35. *Haver* als voren; 44 à 52 p. dikke *f* 2,30 à *f* 3,05; 38 à 42 p. witte voer *f* 1,95 à *f* 2,20. *Koolzaad* *f* 10,50 à *f* 12,50.

LEEUWARDEN, 23 November. *Tarwe* witte *f* 6. *Rogge* *f* 3,80. *Gerst* vroege *f* 3; late *f* 2,75. *Boekweit* *f* 4. *Haver* *f* 2,40. *Boonen* witte *f* 7,50. *Erwten* groene *f* 5; graauwe *f* 7. *Koolzaad* *f* 11,50. *Lijnzaad* *f* 7,50. — *Boter* *f* 36,50. *Kaas* *f* 15 à *f* 16.

UTRECHT, 24 November. *Tarwe* *f* 7 à *f* 7,60. *Rogge* *f* 4,20 à *f* 4,60. *Garst* *f* 3,60 à *f* 4. *Boekweit* *f* 4,50 à *f* 5. *Haver* *f* 2,50 à *f* 3. *Witte boonen* *f* 7 à *f* 8,50. *Groene erwten* *f* 6 à *f* 7,50. *Graauwe erwten* en *capuc.* *f* 6 à *f* 8. *Boter* *f* 0,50 à *f* 0,75. *Kaas* *f* 32 à *f* 42 de 100 pond. *Aardappelen* *f* 1,20 à *f* 1,30 de mudde. *Rundvleesch* *f* 0,40 à *f* 0,45. *Kalfsvl.* *f* 0,50 à *f* 0,55. *Schapen-* of *Lamsvl.* *f* 0,35 à *f* 0,45. *Varkensvl.* *f* 0,45 à *f* 0,50.

LEIJDEN, 24 November. Oude witte *tarwe* *f* 8,50 à *f* 8,20. Nieuwe *tarwe* *f* 8 à *f* 7,50. Oude *rogge* *f* 5 à *f* 4,80. Nieuwe *rogge* *f* 4,80 à *f* 4,50. *Gerst* *f* 4 à *f* 3,60. *Haver* *f* 3 à *f* 2,60. *Paardenboonen* *f* 4,40 à *f* 4,20. *Duivenboonen* *f* 5,40 à *f* 5.

LONDEN, 23 November. *Tarwe* flaauw, met zeer weinig handel. *Gerst* alleen in de puike soorten prijshoudende. *Haver* flaauw. *Erwten* en *boonen* als voren.

Boter aan de Waag te Leijden, 24 November. 1ste qualiteit *f* 32 à *f* 36; 2de qualiteit *f* 28 à *f* 31.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 26 *November.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	53¼	à	¾	53 9/16
" " "	3	62¾	"	63¼	63 1/16
" " " resc.	3		"		
" " "	4	82¼	"	¾	82⅝
" Oost. Ind. Leen.	4	81¾	"	82¼	82
" Am. Synd.	3½	83¼	"	¾	83½
" Handelmaatsch. *resc.*	4½	164¼	"	¾	164½
" Holl. Spoorw.		59¾	"	60¼	60
" Rijn "	4½	83¼	"	84¼	84
" Aand. Haarl. Meer	5		"		
ENGELAND. Gecons.	3		"		
FRANKRIJK. Certific.	3	52	"	½	52¼
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104¼	"	¾	104½
" " " 1828/29	5	104	"	¼	104⅛
" " Amst. 1831	5	93½	"	¾	93⅝
" leen. 1840	4	84¾	"	85¼	85⅛
" inschr. *Stieglitz*	4	83	"	½	
" " grootb.	6		"		
" Certific.	6		"		
" Neg. Hamburg	5		"		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			"		
" " 1835 " 500:—			"		
" Oblig.	4		"		
PORTUGAL. Neg. Londen.	5	33	"	½	33¼
" " "	4	34½	"	35	34¾
" Binnenl.	5		"		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	12½	"	13	12⅞
" " onbep. St.	5	11¾	"	13¼	13
" Coupons		7¾	"	8½	
" Neg. Londen 1842	3	36	"	¾	36 7/16
" Binnenl. Schuld	3	27¼	"	½	27 7/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Geld*	5	87¼	"	¾	87½
" " " "	4		"		
" Metal.	5	82¼	"	¾	82½
" " Neg. Lond.	5		"		
" "	2½	42½	"	43	42¾
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼		"		
VENEZUELA. Neg. Londen	2½		"		
MEXICO. Neg. Londen	5	24¾	"	25¼	25
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		"		
Geld op Beleening		3	"		
dito op Prolongatie		3½	"		

Belgie neg. bij *Rothschild* 45 11/16. Denemarken neg. Londen 5 pc. 99¾. Oostenrijk Loten neg. *f* 250, 1839. *f* 320. Brazilie neg. 1824, 83¼; dito geldl. 1824 van £ 200 5 pc. 86; dito 1839 van £ 100, 85⅞.

De binnenl. fondsen zijn heden prijshoudende gebleven. Van buitenl. fondsen waren Belgen mede prijshoudende. Spanjaarden, bij tamelijk levendigen handel, hooger te plaatsen. Portugezen gezocht. gezocht. Oostenrijksche fondsen aangeboden; n. metalliek 87, ½, ⅜. *Fransche fondsen nagenoeg als zaturdag. Brazilianen hooger.*

WEENEN, 22 November. De 5 pc. Metall. 94¼ à ½; dito 2½ pc. 49 à 48¾. Bank-actien 1185 à 1187.

BERLIJN, 24 November. De 4 pc. Russen bij *Stieglitz* 88¼. Polen 80¼. De 3½ pc. Schuldbr. 89.

FRANKFORT, 24 November. De 5 pc. Metall. 87; dito 2½ pc. 44¾. De 2½ pc. Ned. 53½; dito 4 pc. 82¾. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27⅜.

LONDEN, 24 November. De 3 pc. gecons. resc. 94⅝ à ¾. Spanje 17 à ¼, en 36¼ à ¾. Grenada 16½ à 17. Nederl. 53¾ à 54¼.

PARIJS, 24 November. De 5 pc. cont. 89,70; ult. 89,75. De 3 pc. cont. 57; ult. 56,95. Bank-actien 2305. Napels 91. Rome 82. De 3 pc. Spaansche 26¼; dito binnenl. 28¾.

209de STAATS LOTERIJ,

Trekking der vijfde Klasse.

5de Lijst. N°. 17816, een prijs van *f* 1000.

, Tot narigt, heeft J. H. het hem toekomende ontvangen.

, Getrouwd:
BERNARDUS ARTS,
1e Luit. Magazijnmeester der Genie en Fortificatie-Werken,
met
FREDERIKA MAGNUS.
SOURABAIJA, den 29sten Augustus 1849.

, Getrouwd:
F. T. ENGELENBURG,
laatst Weduwnaar van Vrouwe *L. M. Westerlo* en
J. MOOJEN.
ELBURG, 22 November 1849.
Strekkende deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

, Getrouwd:
J. DE BRUINE JOHSZ.,
Weduwnaar van *A. Vels*, van *Edam*, en
I. M. I. HOOLA VAN NOOTEN.
MAARTENSDIJK, 22 November 1849.

, Getrouwd:
PURMERENDE, 25 November 1849.
A. SWITSER
en
J. HAGEDOORN.

, Mijne geliefde Echtgenoote *A. E. BROERS*, beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
Mr. J. S. VERNÉDE.
UTRECHT, 20 November 1849.

, Bevallen van eenen ZOON *C. C. M. WERFF*, Echtgenoot van J. D. VAN BATENBURG.
OPHEUSDEN, den 23sten November 1849.

, Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *J. C. VAN MEURS*, hartelijk geliefde Echtgenoot van G. J. JAS.
AMSTERDAM, 22 November 1849.

, HOORN, 23 November 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe *C. F. M. VAN STYRUM* geb. *VON DAEHNE.*

, Heden beviel van eene *doode* DOCHTER, *M. SCHOUMAN*, geliefde Echtgenoote van
P. MESSCHAERT Kz.
HOORN, den 24sten November 1849.

, Heden beviel voorspoedig van een' ZOON Vrouwe *M. E. REUVENS*, Echtgenoote van
Mr. G. DE VRIES Az.
HAARLEM, 24 November 1849.

, Heden overleed, in den ouderdom van 70 jaren, de Wel-Edel-Geboren Heer W. J. J. VAN FRANCKENBERG EN PROSCHLITZ, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Inspecteur der Directe Belastingen in Zeeland. Eenige kennisgeving.
SAS VAN GEND, den 19den November 1849.

, Op den 5den Julij 1849, werd te *Bandong* ons ouderhart diep getroffen, door het overlijden onzer onvergetelijke geliefde oudste Dochter, JOSEPHINE PETRONELLA STEPHANIA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 18 jaren.
Zij wordt ook opregt betreurd, door hare Bloedverwanten en van alle hare Vrienden en Vriendinnen die haar edel en goed hart gekend hebben; deze troost gevoegd bij de vaste hoop dat ons braaf Kind zalig is, en alzoo naar betere gewesten is overgegaan, waar wij haar denken weder te zien, lenigt onze smart bij deze verschrikkelijke slag. P. HAAK BASTIAANSE.
TJESOEROEPAN, J. S. P. H. BASTIAANSE,
Preanger Regentschappen. VAN ZEELAND.
Eenige kennisgeving.

, Op den 18den Augustus 1849, overleed aan boord van Z. M. Fregat *de Prins van Oranje*, op deszelfs terugreize naar het Vaderland, de Adelborst der eerste Klasse, J. H. M. A. PADTBERG, in den jeugdigen leeftijd van 19 jaren.
'sGRAVENHAGE, den 20sten November 1849.

, Heden overleed, tot mijne bittere smart, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot HELENA MARIA TIMANS, in den ouderdom van bijna 71 jaren, en na eene gelukkige Echtvereeniging van 30 jaren.
GRONINGEN, J. W. HOFFMEISTER.
den 21sten November 1849.

, VIANEN, den 21sten November 1849. Heden ontvangen wij het smartelijk berigt, dat onze veel geliefde jongste Zoon JOHAN AIMILE, na den roemrijken togt naar *Balie* te hebben bijgewoond, op de terugreis naar het Vaderland in de maand September ll., ter hoogte van de Kaap *de Goede Hoop*, aan boord van Zr. Ms. Fregat *de Prins van Oranje*, in den nacht en gedurende de vervulling van dienst, den ouderdom van bijna 17 jaren bereikt hebbende, door een noodlottig toeval het leven heeft verloren.
Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze voor algemeene kennisgeving aantenemen.
C. J. Baron KRAIJENHOFF.
S. H. M. KRAIJENHOFF — ROM.

, Heden morgen trof mij weder een gevoelige slag, door het afsterven van mijn eenig Kind, JANNA HENDRIKA MARIA, in den jeugdigen leeftijd van ruim zeven weken. Elk die mij kent, zal mijn verlies beseffen.
M. VAN DER WIND,
ZEGVELD, Wed. *J. H. Lourens*,
22 November 1849. in leven Grutter te Schoonhoven.

, Heden overleed, in ruim drie en tachtigjarigen ouderdom, Vrouwe VEERDA AGNES PAN, Weduwe den Heer Mr. *Cornelis van der Willige.*
ENKHUIZEN, H. RIJXEN ENGELSMAN.
22 November 1849. PR. SCHOKKER.
Execut.-Test.

, Heden overleed, onze hartelijk geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, JACOBA JOHANNA ELISABETH KRUIMEL, in den ouderdom van ruim 61 jaren, diep betreurd door ons en verdere Betrekkingen.
AMSTERDAM, J. G. KRUIMEL,
22 November 1849. *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, ADAM WERNER WILLEM, oudste onzer tweelingen, geboren den 31sten Mei ll.
ZUTPHEN, Mr. J. W. VAN DOORNINCK.
23 November 1849. R. VAN DOORNINCK,
SCHELTINGA SPREE.

, Heden overleed in den ouderdom van 61 jaren, de Wel-Edel Zeer-Geleerde Heer J. H. L. HAAN, rustend Doctor in de Heel- en Verloskunde, — diep betreurd door zijne Echtgenoote, Kinderen en Behuwd-Kinderen. —
Om de veelvuldige Betrekkingen van den overledene strekke deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving.
ROTTERDAM, 23 November 1849.

, Heden overleed, tot onze bittere droefheid, na eene langdurige ongesteldheid, ons geliefd oudste Zoontje, ISAAC RIEWART, in den ouderdom van 7½ jaar.
Strekkende deze tot eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden, zoo binnen als buiten de Stad.
ROTTERDAM, H. VAN RIJCKEVORSEL.
24 November 1849. E. S. M. VAN RIJCKEVORSEL,
geb. SCHMIDT.

, Het behaagde den Almagtige heden, van mijne zijde weg te nemen, mijne geliefde Echtgenoote, CORNELIA VAN LEEUWEN, in den ouderdom van 52 jaren en 4 maanden, en een allergenoegelijksten Echt van 31 jaren, na eene langdurige ongesteldheid en na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden. Ik verlies in haar eene teederbeminde gade en mijn Zoon en Behuwd-Dochter, eene zorgvuldige Moeder, doch hopen in den wil des Allerhoogsten te berusten.
PURMEREND, A. GOEMAN.
24 November 1849.

, Degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of iets onder zich berustende mogten hebben, betreffende de Nalatenschap van wijlen den Hoog-Edel-Gestrengen Heer PAULUS MATTHEIJER, in leven Majoor bij het 2de Battaillon van het 6de Regiment Infanterie, worden verzocht, zich voor den 15den December e. k. met *franco* Brieven te adresseren aan den 2den Luitenant K. J. N. WEIJLAND.
Breskens, den 22sten November 1849.

, De POST van SCHOOLMEESTER in het *Herst. Evang. Lutersch Weeshuis* te Amsterdam vakant zijnde, worden degenen die daartoe bevoegdheid en genegenheid hebben verzocht, zich schriftelijk of in persoon te vervoegen, vóór Maandag 3 December eerstkomende bij den Heer C. A. BROMS, Gelderschekade, N°. 4, welke ook bereid is nadere informatiën te geven.

, W. DE VRIES, te Velsen, verlangt, zoo spoedig mogelijk, eenen ONDERMEESTER van den *derden* Rang, die, bij een goed voorkomen, gewoon is in eene talrijke School werkzaam te wezen. Men vervoege zich, met *vrachtvrije* Brieven bij de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM en ZOON, te Haarlem, doch *liefst in persoon* bij bovengenoemden Onderwijzer.

, Men verlangt zoodra mogelijk: Eenen SECONDANT, van de Hervormde Godsdienst, Wiskunde is eene vereischte, Talen en andere nuttige Wetenschappen zijn meerdere aanbeveling. *Franco* Brieven worden verzocht, onder Letters X. IJ. Z., bij de Boekverkoopers MARLOF & ZOON, Rokin te Amsterdam.

, Een gehuwd, bekwaam MUSICUS, die de Viool bespeelt en in staat is onderwijs te geven in de Zangkunst, de Piano-Forte en verschillende Blaas-Instrumenten, wenscht zich te vestigen in eene Provincie-Stad of groote Plattelands-Gemeente, waar men, voor het aanleggen van Liefhebbers-Concerten of Muziek-Oefeningen, of welke andere verrigtingen ook in zijn vak, hem een vast jaarlijksch inkomen, al zij dit gering, verzekeren kan. Ook zoude hij op zich nemen, in eene Gemeente der Hervormde Kerk, het Orgel bij de Godsdienst-Oefening te bespelen. Van bekwaamheid en goede zeden kan hij voldoende getuigschriften overleggen. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters H. C., bij den Boekhandelaar H. C. SUSAN C. HZOON, te 's Gravenhage.

, In eene Gemeente ten platten Lande, in de Provincie Zuid-Holland, wordt gevraagd: IEMAND, bekend met Administratie en Gemeente-Secretarie werk, die bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag kan produceren. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

, Met Februarij aanstaande wordt op een Dorp in de nabijheid van Arnhem gevraagd: Een' KOETSIER, ongehuwd, van de Protestantsche Geloofsbelijdenis, van wien men voldoende getuigenis kan bekomen. Opgave van naam, ouderdom, bij wien in dienst, waar getuigen te bekomen, met *franco* Brieven, onder Lett. D., bij J. H. en G. v. HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat N°. 28, te Amsterdam.

, Twee gehuwde Lieden, slechts één Kind van tien jaren hebbende, zagen zich gaarne geplaatst als HUISBEWAARDERS, beiden kunnen de beste getuigschriften van zedelijk gedrag en kunde overleggen. Adres, *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar J. K. DE LIEFDE, te 's Gravenhage.

, Zij, die hunne KINDEREN des avonds gebruik wenschen te doen maken, van de bestaande Inrigting ter aanleering van *Vrouwelijke Handwerken*, *Breijen*, *enz.* Kunnen daaromtrent bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, nadere inlichtingen bekomen.
Haarlem, 26 *November* 1849.

, ANTIRHEUMATISCHE BALSEM, van D. OCKER JZOON, Philosoph. Natur. Med. Chirurg. & Art. Obstet. Candidat. Practiserend Genees- en Heelkundige, *Oude Schild*, te Texel.
Deze uitmuntende BALSEM, zamengesteld uit de fijnste chemische praeparaten, zoo uit het Delfstoffelijke als Plantenrijk, bezit de eigendomlijke kracht alle Rheumatische pijnen grondig, en in den korst mogelijken tijd te genezen, deszelfs werking is snel en grenst aan het verwonderlijke.
Wegens deszelfs oplossende, onstekingwerende en pijnstillende eigenschappen, is het mede een der beste middelen, bij alle plaatselijke pijnen en ontstekingen, bij Verhardingen, Verrekking, Kneuzing en Kliergezwellen.
Het vermeerderd debiet, de gunstige berigten, de dagelijksche ondervinding in mijn praktijk alhier en omtrek, de menigvuldige genezingen, (waarvan ik niet enkelde, maar een reeks van gevallen zoude kunnen opsommen) waarborgen mij voor deszelfs echtheid, en stelt het mij ten pligt het publiek in staat te stellen (daar de kosten gering zijn), zich van de waarheid te overtuigen.
D. OCKER JZOON,
Hoofd-Depôthouder, te Texel.
De prijs van het ordinaire Fleschje is *f* 0,90, van het dubbelde Fleschje met voorschrift *f* 1,80.
Dezelve is te bekomen:
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*
Amsterdam, Verkoophuis.
Arnhem, *G. Holland.*
Bergen-op-Z., *B. T. Appelboom.*
Dordrecht, *A. Stempels Nz.*
Gorinchem, *P. J. B. Schultze.*
Haarlem, *J. Koning Jr.*, Groote Houtstraat, N°. 575.
Harlingen, *H. A. Brinkema.*
's Hage, *P. van Kempen*, Droogist in de Kazernestraat.
Leeuwarden, *L. S. Postma.*
Nieuwe-Diep, *Groen.*
Purmerend, *F. Bos*, Alkmaarder-Veerhuis.
Rotterdam, *J. A. Klinger & Comp.*, Hoogstraat.
Sneek, *P. van Staa.*
Utrecht, Depôt van het Verkooph.
't Zand, in de Zijpe, *Jacob Stam*
Zierikzee, *J. H. Ochtman Jz.* Botermarkt.

, Muzikale Correspondentie te *'s Hage*, Prinsestraat, N°. 355.
NIEUWE GOEDKOOPE MUZIJK, ad 1 en 1½ ct. de PAGINA.
Deze onderneming stelt de Muzijkale Wereld in de gelegenheid, om slechts voor **eenige Centen**, de nieuwste door Meesters en voorname Liefhebbers uitgezochte Werken te bekomen, het Onderwijs aanzienlijk minder kostbaar te maken en daardoor de Toonkunst meer en meer uittebreiden.

Prospectus en nadere informatiën zijn op *franco* aanvraag te bekomen aan het in het Hoofd dezer Advertentie geplaatst adres en bij de Correspondenten dezer onderneming.

*** Te HUUR tegen Mei 1850: Een BUITENHUIS, gelegen aan den Straatweg tusschen Zwolle en Deventer, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, met Tuin, Stallen en verdere benoodigdheden, des verkiezende met eenig Bouw- en Weideland, ook Jagt en Visscherij. *Franco* Brieven, bij den Boekhandelaar M. BALLOT, te Deventer, onder Lett. S.

*** In een der volkrijkste Dorpen van Zuid-Holland, wordt UIT DE HAND tegen billijken prijs te KOOP aangeboden: de OPSTAND van een *Kruidenierswinkel*, met al hetgeen daartoe behoort in volledige orde; waar tevens gelegenheid is, ter voortzetting van gemelde Zaak, in de Kom dier Gemeente, een hiertoe allezins geschikt HUIS te HUREN of te KOOPEN.

Hierop reflecterende, gelieve men zich te adresseren met *franco* Brieven, onder de Letters A. B., bij den Boekhandelaar W. STOKHUIJZEN, te Gorinchem.

***** DOOR VERANDERING VAN AFFAIRE UIT DE HAND TE KOOP:**

Eene welbekende en geheel nieuw vertimmerde ROGGE- en WITTEBROOD en BESCHUIT BAKKERIJ, waar weekelijks 7 à 8 Zakken Graan wordt verbakken, staande te Katwoude, nabij Monnickendam, waar geene Plaatselijke Belasting is. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner.

*** VERKOOPING, om en in de Stad Haarlem, op Vrijdag den 30sten November 1849, des voormiddags ten 10 ure, van eene zeer groote partij IEPEN BOOMEN, zware POPULIEREN, mitsgaders EIKEN HAKHOUT, staande aan den Wagenweg, in den Haarlemmerhout, op 't Cingel bij het Zijlhek, aan de Achter-Nieuwegracht en aan de Koudenhoorn. De verkooping zal, op den preciesen tijd, een aanvang nemen aan den Wagenweg.

*** Op Woensdag den 12den December 1849, des middags ten 12 ure, zal in het Lokaal der Bureaux van het Provinciaal Gouvernement van Overijssel, te Zwolle, door den Staatsraad, Gouverneur dier Provincie, onder nadere goedkeuring van Heeren Gedeputeerde Staten, worden overgegaan tot den openbare verkoop van:

Het PLAATDRUKREGT der VIER BLADEN van de PROVINCIALE KAART van OVERIJSSEL.

De voorwaarden van den verkoop en verdere bepalingen bij de inschrijving enz. in acht te nemen, zullen ter lezing liggen te Zwolle in de Bureaux van het Provinciaal Bestuur en te Amsterdam bij de Heeren VAN BAARSEL en TUIJN, Kunstgraveurs, wonende in de Kerkstraat bij de Vijzelstraat, N°. 380.

Zwolle, den 22sten November 1849.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Overijssel,
G. J. BRUCE.

*** Bij J. NOORDUIJN EN ZOON, is van de Pers gekomen:

JAARBOEKJE
van
WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN.

Bevattende de meest belangrijke ontdekkingen en verbeteringen in het gebied der Werktuigkunde, Technologische en andere op Nijverheid en Landbouw toegepaste Wetenschappen, Natuurkunde, Dierkunde, Kruidkunde, Delfstofkunde, Aardkunde, Weêrkunde, Sterrekunde en Statistiek, met Houtsneê Figuren. *Derde Jaargang;* door Dr. S. BLEEKRODE, Hoogleeraar aan de Kon. Acad. te Delft. Prijs *f* 5,90 in vergulde Linnen Band.

De groote vorderingen in het gebied van Kunsten en Wetenschappen, heeft in het afgeloopen jaar, zoo veel stof voor dit Jaarboekje opgeleverd, dat het met den Index ongeveer 1000 zeer compres gedrukte Bladzijden beslaat en derhalven op slechts ruim ½ *Cent* per Bladz. komt te staan.

Van den eersten Jaargang à *f* 5,00 en de tweede à *f* 5,40, zijn nog weinige Exemplaren voorhanden.

Door hen is mede verzonden: De *Bestellingslijst* op de NAAM EN RANGLIJST DER OFFICIEREN VAN HET KONINKLIJKE LEGER EN VAN NEERLANDSCH INDIËN, voor 1850.

*** P. A. DE JONG, Boekverkooper te Arnhem, heeft uitgegeven en in alle Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

***E. H. DE SAINTE CROIX.* DE VOORREGTEN DER VROUW EN HAAR HOOGE VOORRANG BOVEN DEN MAN.** TWEEDE DRUK . . . . *f* 30 Cts.

*** Alomme zijn verzonden en bij de voornaamste Boekhandelaren en aan alle Postkantoren te verkrijgen: De

INTEEKENINGS-LIJST
OP EEN
AARDRIJKSKUNDIG WOORDENBOEK
VAN
NEDERLAND,
ten gebruike van Post-Ambtenaren.
VERVAARDIGD DOOR
S. GILLE HERINGA,
DIRECTEUR VAN HET POSTKANTOOR TE TILBURG.
Prijs *f* 2,75.

Dit Werk, ook van zeer groot nut voor Besturen, Kooplieden, Ambtenaren, enz., zal behelzen eene Alphabetische Lijst aller Gemeenten, Steden, Vlekken, Dorpen, Gehuchten, Buurten, voorname Buitenplaatsen en Kasteelen en bewoonde en onbewoonde Polders, met de verkorte en volksbenamingen der Plaatsen, enz., en aanwijzing van de Provincie, het Arrondissement en Kanton waarin, en het Postkantoor waaronder elke Plaats, enz., ligt. Den rijkdom dezer Lijst kan men nagaan, als men weet dat de Letter A, die reeds ter perse gaat, meer dan het dubbele van het getal Namen bevat die in het bekende Werk van GOSSELIN voorkomen. Verder bevat het eene aanwijzing waar een Postkantoor, Distributie-Kantoor, Paardenposterij of Entrepôt gevestigd is, met eene Algemeene Brievenport-Lijst voor alle Plaatsen, en Tarief en Afstand-Wijzer voor de Paardenposterij; hierbij zal gebruik gemaakt worden van het Nieuwe Post-Tarief, door de Staten-Generaal eerlang vast te stellen. Eindelijk zal men er in vinden eene opgave der Afstanden van het middenpunt elker Gemeente naar eene nabijgelegene Stad en een Afstand-Wijzer van alle Steden onderling, benevens de Bevolking elker Gemeenten en eene Lijst van Namen van Plaatsen buiten 's Lands, die gelijkluidende zijn met die van Plaatsen in Nederland.

Het Werk zal bij de 400 bladzijden groot en op Hollandsch Papier, in groot Octavo of Quarto, gedrukt zijn.

De Inteekening staat open tot ultimo November e. k. De Aflevering geschiedt in den Zomer van 1850. Eene Lijst van Inteekenaren wordt vóór het Werk geplaatst.

Voor slechts *f* 20,00 in plaats van *f* 31,65

wordt door K. FUHRI te 's Hage aangeboden, het groote en beroemde werk van Profr.

SOMMER,

TAFEREEL VAN HET HEELAL.

NIEUWE UITGAVE.

Thans in vier roijaal Octavo Boekdeelen kompleet.

Herzien, verbeterd en vermeerderd met de nieuwste ontdekkingen, waarbij gevoegd is

LITTROW'S STERREKUNDE IN HAREN GEHEELEN OMVANG.

INHOUD:

I. De Sterrekunde, in haren geheelen omvang, door J. J. VON LITTROW. Naar de derde Hoogduitsche Uitgave bewerkt, door G. A. HONDEYKER, Onderwijzer in de Wis- en Zeevaartkunde te Amsterdam.
II. De vaste oppervlakte des Aardbols, zoowel der uitwendige gedaante van de Aardoppervlakte, als der inwendige gesteldheid van de Aardkorst en hare bestanddeelen.
De vloeibare oppervlakte des Aardbols.
III. De Dampkring, en de natuurlijke geschiedenis der oppervlakte van den Aardbol.
IV. De bewerktuigde Schepping.

Men teekent in bij alle Boekhandelaren des Rijks. Uitvoerige Prospectussen zijn overal gratis verkrijgbaar.

Schoon dit Werk nu geheel kompleet is, behoeft men het evenwel niet in eens te ontvangen en te betalen. De Uitgever is zeer genegen om, op het daartoe uitgedrukt verlangen,

maandelijks een deel af te leveren.

*** **GOEDKOOPE AFLEVERING VAN HET PRACHTWERK:**

GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING DER RIDDERORDEN,

ZOO IN ALS BUITEN EUROPA.

VIJFTIG GEKLEURDE FOLIO PLATEN, MET DE BESCHRIJVING,

IN KEURIGE BANDEN.

De Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, zal *tot het einde van dit jaar* voortgaan dit Werk af te leveren voor **achttien Gulden.** Exemplaren ongekleurd en ongebonden à ***f* 9,—** en de Beschrijving afzonderlijk à ***f* 3,—.**

PRIMO JANUARIJ WORDT DE PRIJS DER GEKLEURDE EXEMPLAREN ONVERANDERLIJK GEBRAGT OP *f* 25,—.

Dit, voor de kennis der bestaande *Orden* en niet minder voor de Geschiedenis der onderscheidene Landen en Volken, HOOGST BELANGRIJK PRACHTWERK kostte bij de uitgaaf omtrent **zeventig Gulden** en bevond zich bijna uitsluitend in handen van het Vorstelijk Huis en eenige weinige voornamen in den Lande. Het was den tegenwoordigen Eigenaar aangenaam, dat deze prijsvermindering velen in de gelegenheid stelde zich dit in ons land eenige Werk aan te koopen.

NIEUWE WERKEN,

door M. BALLOT, te Deventer, alom verkrijgbaar gesteld:

I. **D' ISRAELI.** CONINGSBY, OF HET JONGE ENGELAND. 2 Dln. . . . . *f* 6,—.
II. **MANBY.** TOM RAQUET, ZIJNE DRIE ONGEHUWDE TANTES EN DE FAMILIE WHITTLEBURY. 2 Dln., met 2 Platen. . . . . *f* 4,60.
III. **PALMBLAD.** DE GRAVEN KÖNIGSMARK. Hist. Schetsen uit de 17e en 18e Eeuw. 2 Dln. *f* 6,40.
IV. **J. J. PENNINK.** GEDACHTEN OVER DE ZEDELIJKE RIGTING, AAN ONDERWIJS EN OPVOEDING OP DE VOLKSSCHOLEN TE GEVEN. . . . . *f* –,35.

Met goed gevolg worden gedebiteerd:

V. **J. J. PENNINK.** DIËET- EN ZEDEKUNDIG MENGELWERK VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND. 2 Dln. . . . . *f* 4,75.
VI. **VON CRUSENSTOLPE.** DE PASTORY TE *HÖGADAL*. 2 Dln. . . . . *f* 6,90.
VII. **SAMUEL WARREN.** LOTWISSELING, OF 10,000 P. St. 'S JAARS. 3 Dln. . . . . *f* 13,75.

VIII. GEDICHTEN en VERTELLINGEN.

Naar het Allemannisch van J. P. HEBEL. Met Portr. . . . . *f* 1.40.

De *Vaderl. Letteroefeningen*, 1849, XI, zegt o. a. van *Hebel's Gedichten:*

„ Wij bidden onzen lezers ons op ons woord te willen gelooven, dat het bundeltje vol is van kabinetstukjes, juweeltjes van het zuiverste water, waaraan hier en daar nog slechts een enkel puntje wat opgeslepen moet worden. Wij prijzen dit Boekje allen beminnaars van reine, kunsteloos-verheven en gevoel- en geestvolle poëzy onvoorwaardelijk aan."

Mevr. A. B. van Meerten.

Van deze geachte Schrijfster ziet heden het licht:

DE VREDE DER ZIEL

EN DE MIDDELEN OM DIEN TE VERKRIJGEN.

LECTUUR VOOR BESCHAAFDE VROUWEN.

Naar het Hoogduitsch bewerkt. 138 Pag. in gr. 12°. Prijs. . . . . *f* 0,90.

Van dezelfde AUTEUR bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar:

HET GEDACHTENISMAAL DES HEEREN.

AVONDMAALS-LECTUUR voor eenvoudigen, in verschillende omstandigheden des Levens. Prijs *f* 1,00.
In Carton, met Staalgravure. . . . . id. *f* 1,40.

Gouda. G. B. VAN GOOR.

*** **LEESGEZELSCHAPPEN EN LEES-BIBLIOTHEEKEN.**

Bij de ERVEN H. VAN MUNSTER & ZOON, Boekdrukkers en Uitgevers, is van de Pers gekomen en alom verzonden: Een Werk: getiteld:

DOROTHEA,
of de Kracht en Zegepraal des Geloofs, en DE AFVALLIGE.

Een' tweetal Verhalen door een Dorps-Predikant; een Deel in gr. 8°., met gelithographieerde Titel en Vignet, prijs *f* 2,75.

NB. De Schrijver van dit Werk, hoewel reeds zeer gunstig bekend, heeft om bijzondere redenen gewenscht zijnen naam geheim te houden, de stijl en strekking zal echter weldra de kundigen Schrijver doen herkennen.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is *op heden* uitgegeven en verzonden:

Een **derde**, *verbeterde* **Druk** van

DE OUDEJAARSAVOND.

ERNSTIGE LEKTUUR VOOR DE LAATSTE DAGEN DES JAARS,
DOOR
C. E. VAN KOETSVELD,
PREDIKANT TE 'S GRAVENHAGE.

In gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,—.

Onlangs werd mede bij hem uitgegeven:

I. **EEN VIERDE, GOEDKOOPE DRUK**
VAN DE
SCHETSEN UIT DE PASTORY VAN MASTLAND.
Ernst en Luim uit het Leven van den Nederlandschen
DORPSLEERAAR.
In klein formaat. Prijs *f* 1,50.
(Deze druk bevat alles wat over *Mastland* is uitgegeven.)

II. DE BEGRAFENIS.

TWEE LAATSTE SCHETSEN UIT DE PASTORY TE MASTLAND; tot aanvulling van den *eersten*, *tweeden* en *derden* druk afzonderlijk uitgegeven, in gr. 8vo. Prijs 60 Centen.

Nog weinige Exempl. zijn verkrijgbaar van:

III. ***C. E. VAN KOETSVELD.*** Godsdienstige en Zedelijke Novellen. In gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,25.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.**